N°. 94.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 24 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten November.

De Russische gezant, de heer de Kisseleff, is [illegible] Vrijdag naar Fontainebleau vertrokken. Men zegt, dat de genoemde staatsman zich heeft laten ontvallen, dat zijne reis derwaarts volstrekt niets bewees, en hij even goed te Fontainebleau, als te Parijs, zijn afscheidspas kon nemen.

— *Namick*-pacha, minister van koophandel van de Porte, is jl. Vrijdag te Parijs aangekomen.

— Voor eenigen tijd werd door toedoen van een hoogen ambtenaar eene inschrijving geopend van geldelijke bijdragen voor een gedenkteeken ter eere van *Napoleon I*, op te rigten te Fontainebleau ter plaatse waar hij bij zijn vertrek uit Frankrijk in 1815 afscheid heeft genomen van de hem trouw gebleven vrienden. Het schijnt dat deze inschrijving niet zooveel opgeleverd heeft als verwacht werd; en thans is officieel bekend gemaakt dat de Keizer uit het inkomen der Kroon de oprigting van dat gedenkteeken willende bekostigen, gelast heeft de reeds gestorte bijdragen terug te geven en geene verdere inschrijvingen aan te nemen.

— Zaturdag jl. is te Parijs de zoogenaamde omnibus-spoorweg ingewijd, in bijzijn van den minister van openbare werken en van andere hoog geplaatste personen. De trein heeft den afstand van nagenoeg een half uur gaans in tien minuten afgelegd; hij bestond uit een rijtuig voor 60, en een voor 30 personen, het eerste getrokken wordende door twee en het andere door één paard. De proefneming is geheel naar wensch geslaagd. Alleen hellen de rijtuigen eenigermate, daar de ijzeren spoorstaven niet in het midden, maar op den afhellenden kant der straat gelegd zijn; doch de minister heeft beloofd te zullen doen onderzoeken of men na deze welgeslaagde proefneming niet zou kunnen vergunning geven om de staven in het midden van den [illegible] weg te leggen.

— In den nacht van gisteren heeft alhier in de wijk St. Martin een zoo hevige brand gewoed als men in geruimen tijd in deze hoofdstad niet gezien had. De brand, welke ongeveer een uur na middernacht uitbarstte, ontwikkelde zich met zoodanige snelheid, dat nog geen twee uren later vijf huizen reeds geheel vernield waren; in het geheel zijn tien huizen en verscheiden magazijnen eene prooi der vlammen geworden; de schade wordt op één millioen francs geschat; de onroerende goederen waren tegen brandschade verzekerd, doch de roerende niet. Meer dan honderd huisgezinnen zijn door deze ramp plotseling van huisdak beroofd. Men spreekt van drie menschen, een vader en zijne twee zonen, die in de vlammen zouden zijn omgekomen.

— Een telegraphisch berigt meldt, dat de Kamer der Sardinische Afgevaardigden ontbonden is. De verkiezing eener nieuwe Kamer is bepaald op 8 December, en hare bijeenkomst op 19 December.

— Gisteren morgen alhier uit Lissabon ontvangen tijdingen melden, dat H. M. donna *Maria da Gloria*, koningin van Portugal, des middags van den 15 dezer in het kraambed is overleden. Een Raad van regentschap was ingesteld om gedurende de minderjarigheid van haren Zoon te regeren, welke Raad wordt voorgezeten door den Gemaal der Vorstin.

Donna *Maria II da Gloria* was den 4 April 1819 geboren en had dus den leeftijd van ruim 34 jaren bereikt; zij was de dochter van wijlen dom *Pedro I*, gewezen Keizer van Brazilië, en werd den 2 Mei 1826 door den afstand van dezen Koningin van Portugal. H. M. is eerst gehuwd geweest met den hertog *August* van Leuchtenberg, die den 28 Maart 1835 is overleden, en den 1 Januarij 1836 hertrouwd met koning dom *Ferdinand*, koning van Portugal, hertog van Saksen Coburg Gotha. De oudste zoon der overledene Vorstin, dom *Pedro* d'Alcantara, is den 16 September 1837 geboren en dus ruim 16 jaren oud.

Het overlijden van donna *Maria da Gloria*, koningin van Portugal, met wie de Prinsen en Prinsessen uit het Huis van Braganza in Portugal zijn uitgestorven, daar de tot het Regentschap geroepen Vorst en de minderjarige Koning Coburgen zijn, doet de vraag rijzen wat de vertegenwoordiger van den jongeren tak, die korten tijd Koning was onder den naam van dom *Miguel*, in deze omstandigheden zal doen. Men weet dat hij zich te Rome bevindt, waar hij eene Duitsche Prinses heeft gehuwd; men weet verder dat dom *Miguel* zoowel bij zijn huwelijk als bij de geboorte zijner twee kinderen bekendmakingen heeft doen opstellen, waaruit duidelijk blijkt dat hij zich nog altijd als den wettigen Koning van Portugal beschouwt. Doch nu blijft de vraag, of die Vorst, bij gelegenheid van het overlijden zijner nicht donna *Maria*, eene poging zal doen om de kroon zijner voorvaderen te herwinnen. Men acht zulks niet onmogelijk, te meer daar dom *Miguel* in de Algarven nog steeds aanhangers heeft en ook bijval zou vinden bij de liberale oppositie, welke zich zeer spoedig laat medeslepen in dit ongelukkige kleine Koningrijk, dat zoo zeer in grootheid verminderd sedert het verdrag van Methuen, waardoor het als het ware eene Engelsche provincie is geworden. Bij de onzekerheid of dom *Miguel* eene poging zal wagen kan men de zekerheid voegen dat die poging, zoo hij die waagt, schipbreuk zal lijden, ten zij don *Carlos* of zijn zoon in Spanje regeerde en Engeland zich niet met de zaak bemoeide. Maar de constitutionnele Spaansche Monarchie zal zich in haar eigen belang tegen de herstelling van dom *Miguel* te Lissabon verzetten, en Engeland, men behoeft daaraan niet te twijfelen, zou zijnen invloed en zijne schepen ter beschikking stellen van den Coburgschen Regent, al ware het alleen omdat deze zich meer ondergeschikt aan Engeland zal betoonen dan dom *Miguel* zulks zou wezen.

Een telegraphisch berigt uit Parijs van gisteren (Dingsdag) behelst dat volgens algemeen verspreide geruchten weder een komplot op het leven des Keizers door de policie ontdekt was. In de westelijke departementen hadden talrijke arrestatiën plaats gehad.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten November.

Het armbestuur te Berlijn heeft als regel, van welken niet afgeweken mag worden, vastgesteld, dat zoodanige weduwen die bedeeling ontvangen, hare volwassen dochters in vaste huisdiensten moeten doen treden en niet gedoogen dat zij te huis blijven of in fabrieken werk zoeken.

— Graaf *von Isenburg Wächtersbach* verkeert in het krankzinnigengesticht te Illenau in den hoogsten graad van waanzinnigheid, die sedert het bekend voorval te Kassel dagelijks is toegenomen. Hij beschouwt zich zelven als martelaar [illegible] der [illegible] Volks.

— Volgens berigten uit Karlsruhe van den 15den dezer is de kapellaan *Hell*, die aldaar op last van den aartsbisschop de excommunicatie van den kansel heeft afgekondigd, te dier zake tot twee maanden gevangenisstraf veroordeeld. Tevens wordt gemeld dat een groot aantal geestelijken ten platten lande besloten hebben de bevelen der wereldlijke regering ten deze te volgen.

Het half-officieel dagblad der Wurtembergsche regering bevestigt thans, dat de regering van het Groothertogdom Baden het bevel heeft uitgevaardigd, dat de Juzuiten, welke zich sedert eenigen tijd aldaar hebben gevestigd, binnen tien dagen het land moeten verlaten.

— Uit Rome wordt het volgende gemeld:

»Er heerscht alhier in de hoogere kringen niet weinig bezorgdheid over de mogelijke gevolgen van het Turksch-Russische geschil, mogt het tot een algemeenen oorlog leiden, dan zou hoogst waarschijnlijk ook Sardinie en het overige van Italie daarin betrokken worden; Sardinie zou zich dan ongetwijfeld aan de zijde van Frankrijk en Engeland scharen; doch vele liberale Italianen vreezen dat Italie in dat geval geheel onder den invloed van Frankrijk zou geraken. De echt nationale partij in Italie is in haar hart Engelsch-gezid: zij weet dat zij van Engelands invloed niets te duchten en veel te hopen heeft.

»In Lombardije is de waakzaamheid der Oostenrijksche overheden verdubbeld; reispassen zijn moeijelijk te verkrijgen; vreemdelingen worden niet ligt over de grenzen gelaten, inzonderheid die uit Piemont komen.

»Er wordt, steeds onderhandeld over een concordaat tusschen Oostenrijk en den Pauselijken Stoel. Men is het nog niet eens over de intrekking van alle verordeningen betreffende kerkelijke zaken die door den verlichten Keizer Joseph II gemaakt zijn; Oostenrijk kan daartoe nog niet besluiten.

»Aan het Pauselijke hof zou men thans, naar het schijnt, liever de Turken dan de Russen zien zegevieren, uit hoofde dat de Mohammedaansche godsdienst in geen geval nog lang in Europa kan stand houden, maar door innerlijke verzwakking den ondergang te gemoet gaat. Zoo hoort men aan het Romeinsche hof personen spreken die onlangs nog op de hand van Rusland waren.

— Eene van de erkenden organen der Oostenrijksche regering verklaart, dat zij besloten heeft een observatie-corps bij Temeswar te vereenigen, ten einde Oostenrijks grenzen te beveiligen en zijne onzijdigheid te handhaven.

De Turken hebben den 12den dezer hunne positie bij Oltenitza ontruimd, waarschijnlijk omdat zij haar niet langer houdbaar achten tegen de derwaarts zamentrekkende Russische krijgsmagt. Ook in een Russisch legerberigt wordt erkend dat de Turken op dat punt niet over den Donau teruggedreven, maar vrijwillig teruggeweken zijn.

De Turksche troepen hielden echter nog het eiland in den Donau tegenover Oltenitza bezet en, naar het schijnt, ook dat tegenover Giurgewo; beide punten van belang voor het geval dat zij nogmaals den Donau mogten willen overtrekken en in Groot-Wallachye binnenrukken.

In Klein-Wallachye bleven de Turken, volgens de jongste tijdingen, in vrij grooten getale te Kalafat gelegerd; hunne magt aldaar wordt in een berigt op 25,000 man begroot, terwijl zij nog gedurig versterking van den regter Donau-oever ontving.

Hoe sterk de Russische krijgsmagt in Klein-Wallachye thans is, blijkt niet. De Russen schijnen echter hunne positien aldaar grootendeels te hebben opgegeven.

De Russische opperbelhebber, prins *Gortschakoff*, die den 12den van Bucharest vertrokken was om de Turken bij Oltenitza aan te vallen, is den 16den te Bucharest teruggekomen.

De Russische legerafdeeling, die ter sterkte van nagenoeg 45,000 man uit Bessarabie over den Pruth is getrokken, is met versnelde marschen voortgerukt en had, volgens de jongste berigten, Jassy reeds achter den rug.

Al de tijdingen van den Beneden-Donau gewagen van zware plasregens, die er als wolkbreuken neêrvielen, stroomen en beken buiten de oevers deden treden en het land tot een moeras maakten.

— Uit Konstantinopel wordt van den 7den November gemeld:

«De alhier van Tribisonde aangekomen paketboot heeft berigten aangebragt van Battoun, waar de Turken den veldtogt op eene roemrijke wijze hebben aangevangen. Reeds werd kortelijk het veroveren van het fort Shefkatil (in het Russisch Nicolas-Kropowski geheeten) door de Turken vermeld; nopens dit wapenfeit kan nog worden medegedeeld, dat daarbij 1000 Russen gesneuveld en 80 gevangen gemaakt zijn, onder welke laatsten zich, naar men zegt, een lid der familie *Gourief* bevindt. Toen de Russen zich genoodzaakt zagen het fort over te geven, hebben zij, dat verlatende, de prachtige nieuwe kasernes in brand gestoken, welke de prooi der vlammen zijn geworden, in weerwil van de pogingen der Turken om den brand te blusschen. In het fort bevonden zich 3000 man; de Turken vonden daarin 2600 karabijnen, allen voorzien van den Russischen dubbelen adelaar en afkomstig uit eene Luiksche fabriek. Men heeft ook twee koperen en een ijzeren kanon bemagtigd. De strijd is zeer bloedig geweest; een bataillon der Turksche garde heeft zich bijzonder onderscheiden. Herwaarts zijn vijf gevangenen, een kapitein en vier soldaten, overgebragt, de overigen zullen te Carutissar worden ingekerkerd."

Een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren (Dingsdag) deelt intusschen een geheel tegenovergesteld berigt mede uit den *Oesterr. Correspondenz*. Volgens dit berigt had de opperbevelhebber der Russische troepen in den Caucasus, generaal *Barriatiusky*, de Turken slag geleverd, verslagen en tusschen Gumri en Achalzuh teruggedreven.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten November.

Woensdag jl. is te Manchester eene openbare meeting gehouden om deelneming in de zaak der Turken te betuigen. Er waren 1800 tot 2000 personen tegenwoordig, en daaronder, behalve den admiraal *Napier*, geen enkel man van naam en invloed. De meetings van Turkenvrienden zijn niet zoo druk bezocht noch zoo talrijk, dat er het bestaan eener algemeene belangstelling in de zaak der Turken of eener gevestigde publieke opinie uit afgeleid kan worden.

— Volgens de *Times* schijnt er in den aanstaanden zomer eene nieuwe expeditie door de Britsche gouvernement naar de Noordpool-zeeën gezonden te zullen worden tot opsporing *van Franklin* en zijne togtgenooten, die nu ruim acht jaren geleden uit Engeland vertrokken zijn tot ontdekking der noordwestelijke doorvaart. Deze nieuwe expeditie zou, ingeval het plan werkelijk tot uitvoering komt, eene geheel andere rigting nemen dan de voorafgegane en trachten in de Poolzee door te dringen ten Noord-Oosten van Spitsbergen.

— In de vergaderzaal van het Koninklijk aardrijkskundig Genootschap beraadslaagden gisteren eenige geleerden en verscheiden zeelieden welke aan de togten in de Poolstreken deel genomen hebben over de vermoedelijke gevolgen der ontdekking van den noordwestelijken doortogt en over het waarschijnlijk lot van sir *J. Franklin*, en diens togtgenooten. Kapitein *Inglefield* en andere gaven alle hoop nog niet op dat die zoo lang vermiste zeelieden eindelijk teruggevonden zullen worden. Kapitein *Beechy* geloofde niet dat de zee tusschen Spitsbergen en Nova Zembla ooit bevaarbaar bevonden zou worden. *Barends* en na hem verscheiden anderen, ook in lateren tijd Russische zeevaarders, hadden zulks te vergeefs beproefd. Nogtans erkende hij dat de toen nog onbekende schroefstoombooten hier goede diensten zouden kunnen bewijzen, en het was zijn oogmerk niet van de pogingen af te schrikken, welke men tot bereiking van het doel wenscht aan te wenden.

— In weerwil van het ongunstige jaargetijde houdt de landverhuizing uit het Vereenigd Rijk steeds aan; een aantal bewoners van het platte land vertrekken thans nog dagelijks, zonder zich te laten afschrikken door de gevaren eener winterreis over den Oceaan. Het aantal landverhuizers naar Australie groeit bestendig aan.

De aanvrage om scheepsruimte van Australie is sedert eenige dagen te Londen en in andere Engelsche havens weder merkelijk toegenomen; dien ten gevolge is de scheepsvracht weder 15 tot 20 pCt. hooger.

— De heer *Westgarth* te Melbourne in Australie, die door wetenschappelijke beginselen geleid is tot de eerste ontdekking der goudbeddingen in Australie, heeft thans een geschrift uitgegeven, waarin hij op grond van wetenschap en ervaring betoogt, dat de bodem van gansch Australie, van Vandiemensland en zelfs van Nieuw-Zeeland, goud in eene onmetelijke hoeveelheid bevat, en dat door de aanwending van betere en meer zamengestelde werktuigen,, dan bij de goudgroeven van Australie tot nog toe gebezigd zijn, eene regelmatige en duurzame goudproductie kan worden verzekerd.

— De heer *Hind* heeft jl. Woensdag avond, in het sterrebeeld de stier, omtrent 2 gr. ten zuiden van de ecliptica, eene nieuwe planeet ontdekt. Zij is iets helderder dan sterren van de negende grootte. Deze planeet is de negende, welke hij heeft ontdekt, sedert den aanvang der stelselmatige nasporing in 1846, en doet het getal van die bewonderenswaardige groep werelden tusschen Mars en Jupiter tot 27 klimmen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten November.

In onze Stad zullen blijkens de aankondiging een drietal Voorstellingen van zoogenaamde Tableaux Vivants gegeven worden door het Gezelschap onder bestuur van den heer *Krosso*. De toeloop die deze voorstellingen in de grootste steden des rijks hebben mogen genieten, doen ons verwachten dat zij ook op een talrijk bezoek van onze stadgenooten niet zonder grond mogen rekenen.

In de zitting der Tweede Kamer van jl. Zaturdag, waarbij het geheele Ministerie tegenwoordig was, hebben de beraadslagingen plaats gehad over het voorstel tot het in overweging nemen van het voorstel van negen leden tot afschaffing van het tonnegeld en van den accijns op het geslagt.

Bij den aanvang der behandeling heeft de Minister van Finantien verklaard, dat de regering zich niet zal verzetten tegen het in overweging nemen van het voorstel, daar zij gelooft dat eene openbare en opzettelijke overweging door de Kamer de strekking daarvan in het juiste daglicht plaatsen zou. Daarop hebben onderscheidene leden zoowel voor als tegen dit onderwerp het woord gevoerd, te weten de heeren *van der Bruggen*, *Donker*, *Rijk*, *van Goltstein*, *Groen van Prinsterer*, *van Nispen van Sevenaar*, *Sloet tot Oldhuis*, *Thorbecke*, *van Bosse* en *Sleeswijk Vening*.

De Vergadering heeft daarop met 55 tegen 3 stemmen besloten om het voorstel in nadere overweging te nemen.

Tegen het in overweging nemen hebben gestemd de heeren *van Lennep*, *van der Brugghen* en *Sleeswijk Vening*.

— In de zitting van Maandag zijn ingekomen eenige verzoekschriften tot ondersteuning van het voorstel des heeren *Thorbecke* c. s., en een van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam, houdende beschouwingen over de bij dat voorstel voorgedragen afschaffing der tonnegelden.

Zijn ingekomen adressen van de volgende personen, om in aanmerking te komen bij de nominatie voor een lid der Algemeene Rekenkamer, als: de heeren *den Beer Poortugael*, gepensionneerd Rijks-ontvanger te Delft; *W. A. van Hanswijk*, controleur der directe belasting, in- en uitgaande regten en accijnsen, te Arnhem; *A. F. L. Bichon van IJsselmonde*, lid der Provinciale Staten van Zuidholland; baron *van Zuylen van Nyevelt van Engelbert van Bevervoorde*, gepensioneerd luitenant-kolonel. — De namen dier personen zullen op de lijst der sollicitanten worden geplaatst.

Door de uitgevers van sommige dagbladen is schriftelijk medegedeeld, dat zij voornemens zijn bij voortduring aan de Kamer een exemplaar hunner courant aan te bieden. — Voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is het opmaken eener voordragt voor de benoeming van een raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden. Na herhaalde stemmingen worden de volgende kandidaten op die lijst gebragt: 1°, mr. *H. Provo Kluit*, burgemeester van Amsterdam; 2°, mr. *M. L. van Gelein Vitringa*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Gelderland; 3°, mr. *E. F. Karseboom*, advokaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noordholland; 4°, mr. *J. O. de Jong van Beek en Donk*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Utrecht, en 5°, mr. *J. D. W. Pape*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch. Deze lijst van kandidaten zal aan Z. M. den Koning worden aangeboden.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot amortisatie en aflossing van nationale schuld. Door den heer *van Bosse* waren op het ontwerp drie amendementen voorgesteld. Het eerste op art. 1, werd verworpen met 60 tegen 2 stemmen, die van de heeren 6. *Wintershoven* en *van Bosse*. Over het tweede, strekkende om aan art. 3 het volgende toe te voegen: »Desniettegenstaande blijven de nummers der ingekochte en later in te koopen schuldbekentenissen van het amortisatie syndicaat deelen in de lotingen die tot delging van deze schuld worden gehouden," hebben langdurige woordenwisselingen plaats, ten slotte waarvan het amendement met 32 tegen 31 stemmen is aangenomen. Het derde amendement, op de overwegingen der voordragt, werd door den heer *van Bosse* ingetrokken. Daarna is het geheele ontwerp aangenomen met 61 stemmen tegen 1, die van den heer *van Bosse*.

Daarna is met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp nopens de begrooting van den arbeid der gevangenen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn de volgende wetsontwerpen aangenomen.

1°, dat tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen, dienst 1853 (departement van Marine). Nadat de heer *Rijk* de voordragt had toegelicht en verdedigd, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

2°, dat tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen, dienst 1853 (departement van Oorlog). Nadat de heer *van Nispen* eenige inlichtingen had gevraagd, die door den Minister van Oorlog zijn gegeven, is ook dat ontwerp met 62 stemmen tegen 1 (die van den heer *van Bosse* aangenomen.

3°, dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1854. Zonder beraadslaging aangenomen met algemeene stemmen.

4°, dat tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1853

(bijdrage en vergoeding van rente aan de Nederl. Rijnspoorweg-maatschappij). Na discussien aangenomen met algemeene stemmen.

En 5°, dat tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1852 (bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmermeer). Ook dat ontwerp is na eenige discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de vergadering gescheiden. Na den afloop der zitting zijn de afdeelingen vergaderd geweest, tot het onderzoek van het voorstel der negen leden, betrekkelijk den accijns op het geslagt en het tonnegeld.

Morgen, Donderdag, ten elf ure aanvang der beraadslagingen over de ontwerpen tot vaststelling der Staatsbegrooting voor 1854.

— Het eindverslag nopens het VIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1854 luidt als volgt:

»Naar aanleiding der beslissing, door de commissie van rapporteurs voor het wetsontwerp tot vaststelling van het VIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1854 genomen, heeft den 12 november jl. eene nadere overweging ter zake van dit wetsontwerp in de afdeelingen der Kamer plaats gehad. Daarbij hebben de artikelen van dit wetsontwerp, die vroeger *pro memorie* waren uitgetrokken en waarbij thans geldsommen zijn ingevuld, tot geene in dit verslag op te nemen bedenkingen aanleiding gegeven. Alleen heeft men in eene der afdeelingen ter dezer gelegenheid vrij algemeen de aandacht gevestigd op eene nota van den kardinaal *Antonelli* aan de Nederlandsche regering, die de dagteekening van 4 Augustus jl. draagt en welk stuk in zijn geheel in sommige dagbladen is opgenomen. Uit die nota zou men moeten afleiden, dat het vorige Ministerie in der tijd meer regtstreeks met de aanstaande invoering der bisschoppelijke hierarchie hier te lande is bekend gemaakt. Dien ten gevolge hebben de leden der bedoelde Afdeeling aan de Regering gevraagd willen hebben, eensdeels dat de bedoelde nota, indien zij echt is, aan de Kamer worde medegedeeld, en tevens dat, in de onderstelling der echtheid van dit stuk, omtrent de daaruit af te leiden, aangeduide gevolgtrekking eenige inlichting worde gegeven. De commissie van rapporteurs heeft gemeend, dat het, tot bereiking van het beoogde doel, genoegzaam is, van dit verlangen in het tegenwoordig eindverslag te doen blijken, en dat zij zich voorts van een eigen oordeel over de punten, in de gewisselde stukken over dit wetsontwerp behandeld, kan onthouden."

— Z. M. heeft bij Besluit van den 18den dezer den 1sten luit. van het 1ste regiment dragonders *N. Habets*, op zijn verzoek, op pensioen gesteld, en benoemd bij het 3de regiment dragonders tot 1sten luit. hoogstdeszelfs ordonnance-officier den 2den luit. *J. M.* baron *van Tuyll van Serooskerken*.

— Laatstleden Woensdag is de generaal-majoor *Verhorst*, inspecteur der infanterie, te 's Hertogenbosch aangekomen, ten einde de drie bataillons van het 4de regiment infanterie, aldaar in garnizoen, te inspecteren; Z. Exc. houdt zich sedert Donderdag met die inspectie tot in de minste bijzonderheden, zoowel over de administratie, de wapening als exercitie, bezig.

— De minister van oorlog heeft de korpsen van het leger aangeschreven om voorbehoedmiddelen in acht te nemen tegen de cholera, als: noodige rust voor de manschappen, warme kleeding, alleen bij goed weder exerceren, warme voeten, luchtruimte in de kasernen, goed en rijp voedsel, specerijen in het middageten, bij koud en nat weder vervroeging van het avondappel, enz.

— Uit Gorinchem schrijft men van den 19den, dat zich dien morgen de heer *S. P.*, luit. der artillerie, door een pistoolschot van het leven heeft beroofd. De aanleiding er toe was niet bekend. Hij was eerst sedert twee dagen aldaar in garnizoen en bewoonde er een logement.

Te Nijmegen heeft zich de luit. *de Q.*, tot het West-Indische leger behoorende, ook met een pistoolschot van het leven beroofd, zoo men zeide wegens een afgesprongen huwelijksplan.

— De officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Bosch heeft bekend gemaakt, dat een brief wordt vermist, welke, met het adres van *L. Robert en Zonen*, te Utrecht, 17 November jl., aan den brievenpost te 's Hertogenbosch is toevertrouwd, en waarin zich, volgens aangifte van den afzender, zouden bevinden 3 banknoten, als: 1 van *f* 100, 1 van *f* 60 en 1 van *f* 40.

— De commissaris van politie te Groningen heeft berigt, dat op 8 November jl., door den heer *van Spijk Huskus*, controleur aldaar, doch tijdelijk te 's Hage werkzaam, van daar met den brievenpost is verzonden een volumineuse brief, waarin gesloten een bankbiljet en geadresseerd aan mevrouw *Huskus* te Groningen, zonder dat tot dus verre deze brief aan het adres is bezorgd geworden en zonder dat het onderzoek aldaar een gunstig resultaat heeft opgeleverd.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men: Gisteren is per stoomboot *de stad Vlissingen* van Vlissingen vertrokken, de inspecteur der telegrafen, na verschillende zaken, betrekking hebbende op den aanleg der telegrafische lijn, onderzocht te hebben, welke van Vlissingen, over Middelburg, Goes en Bergen op Zoom, te Breda zoude aansluiten. Verder vernemen wij, dat, bijaldien geene plaatselijke omstandigheden in deze oponthoud veroorzaken, reeds in de maand December de aanbesteding tot daarstelling van die telegrafische lijn zoude plaats hebben.

— Zondag avond omstreeks 8 ure had tusschen Muiden en Weesp een verschrikkelijk ongeluk plaats. *Klaas Abkouer*, werkman op de buitenplaats van den heer mr. *S. P. Lipman* en wonende te Muiderberg, keerde met zijne vrouw en vijf kinderen van Loenen, alwaar het gezelschap het bruiloftsfeest van den oudsten zoon des gezins had bijgewoond, huiswaarts, toen op weg de wagen waarin die personen zich bevonden in het water geraakte, met dat jammerlijk gevolg dat alleen de vader kon gered worden, terwijl de moeder en de vijf kinderen, waarvan de oudste eene dochter van 29 en de jongste eene dochter van 10 jaar, hunnen dood in de rivier vonden.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 22sten November:

»In den afgeloopen nacht werd men hier ter stede wederom door het geroep van brand uit den slaap gewekt. Dit maal was een veel feller brand dan den vorigen nacht uitgebarsten en wel in de branderij van de 1ste klasse van de heeren *Vrijmoed en Knock*, aan de Vest op den hoek van den Hennepgang, en uitkomende in de Langelijnstraat. Ongeveer ten drie ure na middernacht werd men den brand gewaar, die waarschijnlijk op den ondersten meelzolder is ontstaan, en weldra zoo hevig toenam dat men naauwelijks den tijd had de kinderen welke in het bovengedeelte van het woonhuis sliepen te redden. Van alle kanten snelde terstond de zoo loffelijk bekende brandweer ter hulpe toe, en door vereenigde krachten was men de vlammen ongeveer twee uren later meester, doch het bovengedeelte der fabriek en het woonhuis, dat door de heeren *Vrijmoed en Knock* met hunne huisgezinnen bewoond werd, zijn geheel uitgebrand.»

— Men schrijft den 18 dezer uit Maastricht:

«In den nacht van den 16 op 17 dezer was het gehucht Sibbe, gemeente Oudvalkenburg, het tooneel eener misdaad, waarvan het boosaardig opzet door tegenwoordigheid van geest gelukkig is verijdeld. Dien nacht werd een huisgezin, bestaande uit man, vrouw en drie kinderen, onaangenaam verrast, door de inbreking in hunne woning van vier personen, allen gewapend. Al dadelijk werden bedreigingen van moord geuit, terwijl men reeds een aanvang met gewelddadigheden maakte. De zoo op het lijf gevallen bewoners aarzelden echter geen oogenblik tot het stellen van tegenweer, met dat gelukkig gevolg, dat een der boosdoeners werd gewond, een tweede werd overrompeld en vastgebonden, terwijl de twee overigen de vlugt door een venster namen. Inmiddels, op het roepen om hulp, kwamen meerdere personen toeschieten, door wier bijstand het mogt gelukken de twee boosdoeners te boeijen en hen in dien toestand over te geven aan de manschappen der maréchaussée, te Valkenburg gestationneerd. Van de twee voortvlugtigen is er bereids een achterhaald, en dezen morgen zijn ze alle drie hier in verzekerde bewaring gebragt. Een hunner is een pas ontslagen voor 8 jaren veroordeeld geweest zijnde misdadiger."

— In den *Nieuwen Noord-Brabander* leest men:

« Onze tijd is inderdaad vruchtbaar in grootsche en weldadige ontdekkingen. Eene dier ontdekkingen van onschatbare waarde voor de lijdende menschheid is die, waardoor de kanker, die vreesselijke ziekte, radikaal genezen wordt. De heer *Landolff*, geneesheer van den staf van den koning van Napels, directeur van het eerste hospitaal en hoogleeraar bij de universiteit van Napels, heeft een middel uitgevonden om die chronische kwaal te genezen, dat met de beste uitkomst bekroond is geworden, zoo als blijkt uit de genezing eener aanzienlijke vrouw te Munchen, bij welke hij ontboden was en van vele andere personen.

« De waarnemingen, met het microscoop gedaan, hebben bewezen dat de genezing wezenlijk radikaal was. Zijn middel is niet het bekende van *Cosme* en bevat noch arsenicum noch kwik, maar is zamengesteld uit eene combinatie van geneeskundige bestanddeelen met welke hij, zonder behulp van bistouri, de kankers in twee of drie weken of hoogstens in 30 à 40 dagen geneest, hoe zeer zij ook reeds ontwikkeld mogen wezen en of zij in- dan uitwendig zijn. De aldus herstelde personen zien er zeer gezond uit en ondervinden de gelukkigste gewaarwordingen.

« Men begrijpt ligt dat voor kankers die geheel verwaarloosd zijn en het laatste tijdperk bereikt hebben, dit middel even vruchteloos is als elk ander.

»De heer *Landolff*, die onder alle opzigten een uitstekend geneesheer is, zal zonder twijfel later, in een afzonderlijk geschrift, zijn middel aan het publiek mededeelen. Die voortreffelijke man heeft het reeds opgegeven aan zijne ambtgenooten, die meest allen getuigen zijn geweest van zijne gelukkige geneeswijze."

— Den 14, 15 en 16 zijn in de Luxemburgsche kamer der beraadslagingen over het adres gevoerd, en den laatsten dag nog niet ten einde gebragt. Die discussien waren zeer levendig. De Voorzitter van het kabinet heeft het adres in zijn geheel bestreden. Hij wilde er bovenal uit geligt hebben de lofbetuigingen voor het afgetreden ministerie, want dit zou zijn een blaam der daad, waarbij de Koning van zijn prærogatief heeft gebruik gemaakt. De kamer zou daardoor buiten hare bevoegdheid treden. De Koning is alleen bevoegd, zijn ministerie te beoordeelen, en de kamer moet met een eerbiedig stilzwijgen de verandering aannemen, door den Konink. wil besloten. Zoo het ministerie het vertrouwen der kamer niet bezit, kan deze hiervan door eene stemming doen blijken, maar zij moet zich niet laten medeslepen door persoonlijke gevoelens van gehechtheid aan het oude bestuur. — Bij de aanneming van het adres, zou het ministerie zijn ontslag nemen, en zou de Koning tusschen de kamer en het kabinet moeten beslissen. — Het adres is ook warm verdedigd, o. a., door den voormaligen Minister, den heer *N. Metz*. Hij gaf te kennen: dat het hier gold de waardigheid der kamer; dat er niets te wachten was dan eene ontbinding; dat men niets voor de instellingen te vreezen had, dat deze, door drie *Nassau's* bezworen, gehandhaafd zouden blijven; dat het gouvernement het voorregt had, de kamer te ontbinden; dat deze echter hare waardigheid niet uit het oog moest verliezen; dat wanneer zij begreep, dat de handelingen, de politiek van het ministerie niet in het belang van het land waren, zij daarvan wel degelijk in het adres moest doen blijken, enz.

— De Kamer van Afgevaardigden in Luxemburg heeft den 19den dezer, na eene beraadslaging van zes dagen, het adres van antwoord op de openingsrede des Groothertogs met algemeene stemmen aangenomen, nadat daarin, naar aanleiding van door het Gouvernement gedane verklaringen, eenige wijzigingen gemaakt waren.

Den 16 hebben te Luxemburg, op het Willemsplein, eenige zamenscholingen plaats gehad, welke nog al een dreigend aanzien hadden en wier doel was eene volksmanifestatie, om van de kamer eene wet te

vragen, houdende verbod van uitvoer van granen over de Fransche grenzen. Frankrijk, namelijk, doet belangrijke aankoopen van granen in het Grootheragdom; en te regt of te onregt schreef men daaraan het stijgen der prijzen toe.

— Volgens een berigt van den burgerlijken ingenieur *P. Maas Geesteranus* te New-York, die, gelijk in de *Staats-Courant* van den 2den Augustus jl. werd vermeld, met de zorg voor de belangen der Nederlandsche inzenders voor de tentoonstelling aldaar is belast, zal die tentoonstelling met den eersten December aanstaande worden gesloten. Alsdan kunnen alle inzenders het door hen gezondene terugontvangen. Kort daarna wordt het Kristallen paleis weder geopend, als Bazar voor nieuwe goederen, waarop de prijzen zullen worden geplakt.

Nederlandsche inzenders, die nog geene agenten hebben benoemd, en hunne goederen in dien Bazar wenschen opgenomen te zien, dienen daarvoor zoo spoedig mogelijk te zorgen, daar anders hunne goederen voor de terugzending zullen worden ingepakt. Bij het sluiten der tentoonstelling houdt de betrekking van den heer *Maas Geesteranus* tot haar op. Hij zal dan vermoedelijk New-York verlaten.

De gemeenteraad van Brussel heeft in zijne jongste zitting 10,180 fr. beschikbaar gesteld om 56 personen, die sedert geruimen tijd op kosten der stad in een bedelaarsgesticht onderhouden werden, in staat te stellen tot landverhuizing naar Vereenigde Staten.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, den 21 November.

TARWE tot ruim vorige prijzen aan cons. verkocht: 128, 129 ℔ witb. Pools. *f* 470, *f* 477; 129 ℔ b. dito *f* 465; 130 ℔ dito *f* 480; 131 ℔ dito *f* 487;

ROGGE *f* 3 à *f* 5 hooger, met veel handel; verkocht: 121 ℔ Pruiss. *f* 315. 120, 122 ℔ N. Odessa *f* 313, *f* 320; 120 ℔ jar. Petersb. *f* 310; 119 ℔ N. dito *f* 309; 117 ℔ O. Gedroogde *f* 301; 116 ℔ dito *f* 297, *f* 298; 113 ℔ ger. Donau *f* 265; 117 ℔ O. Odessa *f* 297.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT tot vorige prijzen met meer handel: 122, 123 ℔ Amersf. *f* 260, *f* 263; 118, 120 ℔ Holstein *f* 244, 250; 116, 118 ℔ Inland- en Oostvriessche Veen *f* 224, *f* 230; 117 ℔ O. Fransche *f* 200.

KOOLZAAD, dadelijk 1/2 P. vl. hooger, op levering onveranderd; op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 69 P. vl.; in Nov. 69 P. vl.; in April eerstk. 71 P. vl.

LIJNZAAD hooger betaald, 103/104 ℔ Archanhel *f* 285.

RAAPOLIE ruim prijshoudend, op 6/w. *f* 38, Vlieg. *f* 36 3/4 à *f* 37; 1 Dec. eerstk. *f* 36 1/2; 1 Mei eerstk. *f* 38 5/8 à 38 3/4; 1 Sept. eerstk. *f* 37 1/2.

LIJNOLIE een duen: op 6/w. *f* 30 3/4; Vlieg. *f* 29 1/2.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 37 3/4; Vlieg. *f* 36 1/2.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 80 à *f* 85. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 14 à 15 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 22 NOVEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	14,50	tot *f*	15,50
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	0,00	» »	10,80
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	8,00
Een dito pond Boter			»	0,80
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,90	tot *f*	4,50
Het 1000 Eiken (Tetton)			»	2.50
Det 1000 Doof Hout			»	2.10
De kar Spaanders			»	2,90
De » Stoalken			»	3,00
De 100 Mutsaard			»	3.40

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *November*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 61 1/8, 3/16; 3 pCt. 73 5/8; 4 pCt. 92 7/16, 1/2, 7/16; 4 pCt. 92 1/2; Hand. 126; Belgie 2 1/2 pCt. 50; Sp. onb. st. 1 pCt. 21 9/16, 5/8; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 40 11/16, 3/4; Coup. Bewijzen 5 3/8, 1/4, 7/16; Amort. Sch. 4 13/16; Portugezen te Londen 3 pCt. 35 13/16, 36 3/16; Rusland 5 pCt. 104 1/2, 3/4; dito 1828—29 103 1/4; Certif. 1831—33 94 1/4, 3/4; dito 4 1/2 pCt. 95, 1/2; 4 pCt. bij Hope 89 3/4; Id. bij Stieglitz 88 3/8; Polen Certif. 4 pCt. 81 5/8; Aand. met Lot. fl. 500 156 3/4, 157; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 75 5/8, 13/16; Nieuwe 1847 2 1/2 pCt. 38 5/8, 39 1/16; dito 1851—52 2 1/2 pCt. 38 15/16, 39 1/16; Nieuwe 5 pCt. 90 1/4, 1/2, 3/8.

Advertentiën.

*** Getrouwd:

P. J. VAN DE GOORBERGH
met
M. J. DE BRUIJN.

BREDA,
23 November 1853.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden overleed den Heer JOHANNES MOOLENBERGH in den ouderdom van zes-en-vijftig jaren.

BREDA, 19 November 1853.

TE HUUR:

Een aan den geprojecteerden straatweg van *Breda* op *Turnhout* gelegen logeable HEERENHUIS, met onderscheidene KAMERS; annexe STALLING voor vier Paarden, KOETSHUIS, BERGPLAATS voor HOUT en GROOTEN TUIN met fijne Vruchtboomen, op twee uren afstands van BREDA.

Te bevragen met *vrachtvrije* brieven, onder de Lett. L., bij BROESE & COMP., te *Breda*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een overdekte snelzeilende ZEECHALOUP, groot 4 Tonnen, met complecte Inventaris, liggende en te bevragen aan de Scheepstimmerwerf te *Oudenbosch*.

Schouwburg te Breda.

GRAND THÉATRE DE

TABLEAUX VIVANTS,

de Mr. le Professeur

H. KROSSO.

Bovengemelde heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat uithoofde van de te late aankomst van zijn Gezelschap en goederen (veroorzaakt door den lagen waterstand) de aangekondigde VOORSTELLING op *Dingsdag den 22. dezer* niet heeft kunnen plaats vinden, deze thans zal plaats hebben

Op DONDERDAG DEN 24. NOVEMBER 1853,

des avonds ten zeven ure.

*** Van alle aandoeningen, welke het menschelijk geslacht teisteren, bleef voorzeker het uitvallen der haren het langst de aandacht der geneeskunst-oefenaren ontsnappen, hetzij dat het verlies van het hoofdhaar, daar het niet met pijn vergezeld gaat, niet door hen onder de ziekte-aandoeningen gerekend werd, hetzij dat de geneeskundigen het beneden zich achtten eene ziekte te bestuderen, die eenigermate het gebied der geneeskunde verlaten had, om het voorwerp te worden van de vermetele hebzucht der kwakzalverij, welke er zich meester van maakte. Maar tegenwoordig hebben waarnemingen op het gebied der gezondheidsleer geleerd, dat het ontblooten van den schedel andere onaangenaamheden ten gevolge had, dan alleen de vernietiging van jeugdige schoonheid op krachtigen leeftijd. *De invloed van deze kwaal op de gezondheid is zoo ontegenzeggelijk*, dat verkoudheid en ontstekingen der ademhalings-werktuigen vaak geene andere oorzaak hebben. Alleen toen deze stelling ten over bewezen was, begon zij de aandacht der geneeskundigen te trekken; maar het was *den geleerden* DUPUYTREN *voorbehouden om daartegen een middel uit te vinden*, en door deze *belangrijke ontdekking* op nieuw aanspraak te maken op de dankbaarheid van het menschelijk geslacht, hetwelk den grooten man reeds zoo veel verschuldigd was. De pommade, welke men in mijne artsenij-fabriek bereidt, volgens zijn voorschrift, doet niet alleen *zeer spoedig het uitvallen der haren ophouden* door hare krachtgevende en versterkende eigenschappen, maar hare ligt prikkelende werking brengt ook zeer veel bij om de haren *spoedig te doen groeijen en weêr terugkomen*, daar zij door haren invloed op het bloedvaten-stelsel den bloedsomloop versnelt, hetwelk juist een vereischte is, wanneer het uitvallen der haren een gevolg is van zwakte der schedelhuid; dit nu is bijna altijd het geval op een meer gevorderden leeftijd, maar zonder uitzondering *bij jonge lieden, gedurende slepende ziekten, na de bevalling, gedurende de herstelling van hevige krankheden, enz.* Dit is de meening van Doctor CULLERIER, welke hij bekend gemaakt heeft in de *Dictionnaire des Sciences Médicales*, artikel: »*Cheveux*" en welke algemeen is aangenomen en door de waarneming bevestigd. Deze geleerde, nadat hij de voornaamste oorzaken, die het uitvallen der haren ten gevolge hebben, onderzocht heeft, zegt verder: »Al deze oorzaken kunnen tot ééne eenige teruggebragt worden, namelijk: *de verzwakking der levenskracht en de traagheid in den bloedsomloop, welke ophoudt het noodige voedsel te verstrekken aan de haren.*"

De theorie gaf dus aan, dat, wanneer eene kundige hand in de behandeling der geneesmiddelen eenige versterkende en bijzonder op de haren werkende zelfstandigheden, in de vereischte verhouding, door eene gelukkige vereeniging vermogt te verbinden, alsdan het doel bereikt zoude zijn. De ervaring heeft deze uitspraak der theorie volkomen bevestigd, en de Pommade van Professor DUPUYTREN laat in dat opzigt niets te wenschen over. Zamengesteld uit plantaardige zelfstandigheden, met vet vermengd, *kan zij in geen geval schadelijk zijn voor de gezondheid*, terwijl zij, alleen als schoonheidsmiddel gebezigd, tevens *het beste middel is om de haren te bewaren en het ontkleuren er van tegen te gaan.*

In onderstaande DEPOTS, in Potjes van *f* 0,75, *f* 1.25, *f* 2.00.

Amsterdam, Verkoophuis.
Breda, C. C. Kannemans van Dashorst.
» Wed. Wierox Folla.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
's Bosch, F. L. Welsch.

En in de bekende Dépots in de andere Steden van het Rijk.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.